

Nr 7 (779) IV m.....S T A D E.....:1948.I.9. penktadienis

Trumanas reikalauja įleisti į JAV-bes DP

JAV-bių prezidentas Trumanas padarė savo tradicinį pranešimą abiemis kongreso rūmams. Jis palietė tiek užsienio, tiek ir vidaus politiką. Pirmiausia prezidentas pareikalavo kuoskubiausiai priimti ilgalaikį paramos planą Europai, t.y. taip vadinamąjį Marshallio planą. Prezidentas nenurodė visos sumos, o tik prašė sutikti su 6,8 milijardų dol. suma 15 mėnesių, skaitant nuo š.m. balandžio mėn. 1 dienos. JAV-bės numatiusios per Marshallio planą atstatyti Europą ir duoti jos gyventojams duonos ir darbą, tačiau kai kurios valstybės nenorinčios tai suprasti ir priešinasi tai akcijai. Prezidentas pareiškė, kad netoli-moje ateityje jis patieks pagalbos planą Kinijai. Savo paramos poli-tiką sekant, JAV-bės padedančios Graikijai ir Turkijai, kad jos galė-tų išlaikyti savo nepriklausomybę, kuriai grąsoma iš išorės. Tai esą svarbu tiek tomis valstybėms, tiek ir kitoms kaip pavyzdys. Iš viso JAV-bės vedančios taikos politiką visame pasaulyje, paremta laisve, tautų lygybe, tiesa ir teisingumu. JAV-bės siekiančios, kad visos tau-tos, tiek didelės, tiek ir mažos galėtų laisvėje gyventi. Ligi šiol JAV-bės dar nepasisiekė atstatyti taika su Vokietija, Austrija, Japo-nija ir Korėja, tačiau JAV-bės tai ir toliau sieksiančios ir manančios, kad tai pagaliau pavyks. JAV-bės visomis savo išgalėmis remiančios JTautas, ir nežiūrint jų laikinų nepasisekimų, jos galutinėje išvado-je visgi laimėsiančios. Prezidentas pareikalavo įleisti į JAV-bes DP iš Europos, nes daug tūkstančių jų skursta ir laukia išsileidimo.

Prieidamas prie vidaus politikos, prezidentas nurodė į tai, kad jeigu JAV-bės nori išlaikyti taiką pasaulyje, tai jos turinčios būti stiprios. Todėl prezidentas reikalauja įvesti visuotiną karinę prie-volę. Toliau Truman pareikalavo pakelti pramonės produkciją 100%, pri-imti antiinfliacinį įstatymą, kovoti su kriminaliniais nusikaltimais ir sumažinti individualius mokesčius, pakeliant mokesčius, išplaukian-čius iš pramonės ir prekybos biznio.

Prezidento kalba užsienio politikos plotmėje sulaukė pilno pri-tarimo, tik dėl vidaus politikos atsirado kitaip galvojančių, ypač respublikonų stovykloje. Jų senatorius Taft pasakys kalbą, kurioje kritikuos antiinfliacinį įstatymą. Debatų metu kalbės ir Marshall.

Ką JAV-bės duos Europai?

JAV-bių užsienio reikalų ministerija išleido pranešimą, kuriame nusakoma, kokią pagalbą JAV-bės galės duoti Europai. JAV-bės negalin-čios duoti tiek javų, kiek jų reikalauja 16 prie Marshallio plano prisidėjusios valstybės. Todėl reikia manyti, kad ir 1951 metais Eu-ropoje dar nebus pakankamai duonos. Taip pat ir plieno, geležies ir trašų JAV-bės negalėsiančios duoti tiek, kiek reikalauja. Todėl JAV-bės siūlančios sumažinti Europai laivų statybą, o jos duosiančius at-liekamus nuo karo Liberty laivus. JAV-bės žadančios duoti vilnų, elek-tros medžiagos ir žemės ūkio mašinų, o ypačingai daug tabako, ir tai, kad užkirtus kelią juodai rinkai Europoje.

Streikai Hamburge

tesiasi. Prie streiko prisidėjo ir "Deutsche Werft" darbininkai. mieste senatas vėl kreipėsi į darbininkus, nurodydamas, kad jei neat-siranda rankų laivams iškrauti, tai užsienis savo tiekimas atsiims. Jau dabar kai kurie neiškrauti laivai pasuko į jūrą. Jei greitai an-glys nebus iškrautos, turės sustoti elektros jėgainės, jeigu riebalai nebus iškrauti, reikės sumažinti maisto normas.

Komunistai tvirtina, kad darbininkų streikas esąs teisėtas.

-Jugoslavija įvedė 16 km. pasienio mirties zoną, į kurią tik su ypatingu leidimu bus įleidžiama.

R E N K A M E

Š i a n d i e n mūsų stovykla renka stovyklos komendantą ir komitetą. Nuo renkamujų asmenų darniai tarp savęs susiklausymo, energijos, taktiškumo ir nepaisymo asmeniškų ambicijų priklausys tiek tolesnis stovyklos tvarkymas, tiek tinkamas mūsų atstovavimas ir santykiavimas su britų vadovybe ir IRO atstovais. Stovyklinis trepties gyvenimas įrodė, kad tinkamas komendantas ir komitetas gali apsaugoti stovyklos visuomenę nuo moralinio smukimo, kaip tai spekuliacijos, girtuokliavimo, ištvirtinimo ir t.t. Tai yra itin sunkus uždavinys šiais ketvirtaisiais trepties metais, mums gyvenant nenormaliose sąlygose. Stovyklinis trepties gyvenimas taip pat įrodė, kad mūsų renkami organai gali daug patarnauti kritiškuose momentuose, o taip pat padėti vykdant emigraciją.

Visuomenė patiekė rinkiminei komisijai renkamujų asmenų sąrašą (kad ir neskaitlingiausį). Iš šių asmenų rinkime tuos, kurie mūsų mone atrodo tinkamiausieji, kurie sugebėtų mūsų ne paskutinėje vietoje esančioje stovykloje kultūrinį ir moralinį vairą vairuoti. Aišku, kad bartiniai mūsų padėčiai esant, komendantas ir komitetas negi galės kardinolinių pakeitimų praveisti, tačiau nuo jų sąžiningumo, gerų norų, sugebėjimo daug priklausys.

Ligšioliniai rinkimai mūsų stovykloje pakartotinai įrodė, kad neskaitlingai dalyvaujame rinkimuose. Nenorėtumėsi tikėti, kad mes nesame demokratiškai subrendę ar apsilėdę. Priešingumą įrodo mūsų sąrinkimai, kur sprendžiame savo reikalus net perdėtu aistringumu ir smulkmeniškumu. Rinkimai yra demokratijos pagrindas, ir todėl jame privalome dalyvauti visi, turį teisę juose dalyvauti. Negali būti jokie pasiteisinimo nedalyvauti! Be to, turime atsiminti, kad kaip tik šituo metu mus stebi mūsų globėjai ir priešai. Paduokime visi savo balsus, nes tai yra mūsų pačių nauda!

Iš Frankfurto konferencijos

Britų ir amerikiečių gubernatoriai Robertson ir Clay pasiūlė vokiečiams savo planą Bi-sričiai. Sąjungininkai siūlo: 1) padidinti šių ūkinės tarybos narių skaičių nuo 52 iki 104; 2) steigti patariamąjį organą iš 8 vak. vokiečių kraštų po 2 atstovų; 3) steigti ūkinės tarybos vykdomąjį organą, kuris atstotų lig ir kabinetą; 4) steigti teisios įstaigos ūkiniam ginčams spręsti; 5) steigti sąjungtų sričių banką. Ūkinei tarybai būtų pavesti muitai ir mokesčiai.

Šie naujieji pasiūlymai laiduoti vokiečiams daugiau iniciatyvos ir perduoti į jų rankas didesnę kraštų valdymą. Tai vokiečiai gerai supranta, tačiau būkštuoja, kad šie potvarkiai siekia vien vakarų Vokietijos savarankiškumą. Dėl šių priežasčių kai kurie vokiečių ministrininkai ir partijų atstovai, siekdami visos Vokietijos vienybės, pasisakė prieš anglų - amerikiečių siūlymus. Kaip matyti iš pranešimų vokiečiai visgi nėra vienos nuomonės, nes jaučia, kad be šių naujų, vakarų Vokietija pateksianti į didesnę skurdą ir į chaosą. Galimas vokiečių nusistatymas paaiškės iš laukiamų debatų.

Moskva sako, kad Frankfurte anglai ir amerikiečiai skaldą Vokietiją ir norį jos vakarinę dalį galutinai pavergti doleriui.

-Čekoslovakų policija užtiko didelius kiekius ginklų ir sprogstamosios medžiagos, kuri buvo užkasta žemėje arti svarbių pramonės ir ūkio centrų. Ginklai ir sprogstama medžiaga buvo, matyt, specialiai tinkamai nuo drėgmės apsaugoti.

-Britai protestavo prieš vienos iš metų anksčiau karo aviacijos pagalbininkės suėmimą Berlyno sovietų sektoriuje. Ji vyko automobiliu per sovietų sektorį į amerikietiškojo pas savo sužadėtinį ir jau val. laikoma sovietų suimta.

-Venecuela išsirinko naują prezidentą. Jis priklauso soc. dem. partijai.